

Коли брати стають ворогами

Про книгу

Нова книга Ніни Фіалко дає змогу читачам оцінити події 2013–2014 років поглядом «майданутої». Авторка твору змушує нас осмислити багато подій, які відбувалися на українській землі. Читачі дізнаються про деякі моменти з історії України, які не висвітлювали в підручниках і про які не дискутували в періодиці. Лише після Революції Гідності стало можливим говорити й писати про те, що нас хвилює, але досі не заведено обговорювати все відверто. Читайте, пізнавайте, розмірковуюйте...

Ніна ФІАЛКО

Коли брами сталися ворогами...

Ніна Фіалко

**КОЛИ БРАТИ
СТАЮТЬ ВОРОГАМИ...**

Фіалко Н.І.

Коли брати стають ворогами... : повість-есеї / Н. Фіалко. —
Тернопіль : Богдан, 2020. — 368 с.

ISBN 978-966-10-7558-9

Нова книга Ніни Фіалко дає змогу читачам оцінити події 2013–2014 років поглядом «майданутої». Авторка твору змушує нас осмислити багато подій, які відбувалися на українській землі. Читачі дізнаються про деякі моменти з історії України, які не висвітлювали в підручниках і про які не дискутували в періодиці. Лише після Революції Гідності стало можливим говорити й писати про те, що нас хвилює, але досі не заведено обговорювати все відверто.

Читайте, пізнавайте, розмірковуюйте...

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Гуртові продажі: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20

Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62

mail@bohdan-books.com

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79,

nk-bogdan@ukr.net

Роздуми, висновки, застереження

Нова праця тернопільської літераторки Ніни Фіалко трохи незвична для її манери письма. В цій книзі ви не знайдете, як у попередніх, опису пристрасного кохання, бо нині авторку, як і більшість із нас, переповнює тривога за долю Держави.

Російсько-українська війна оголила багато проблем, на які ми раніше не звертали уваги. Виявилось, що для того, щоб відстояти свою позицію в цьому конфлікті, кожному потрібно знати хоча б основні віхи історії України. Аби порозумітися із синами та внуками, котрі мешкають в Росії і мають, на жаль, пропутінське мислення, письменниця вирішила відкрити завісу до правдивого висвітлення історичних та нинішніх подій.

У цій книжці ви знайдете відповіді на багато запитань, які турбують чи не кожного з нас. Авторка розмірковує про причини війни і про те, чого нам чекати у недалекому майбутньому. Тут наведені гострополемічні роздуми багатьох політологів та експертів, які письменниця використала для підтвердження своїх переконань. Вона намагається достукатися до серця кожного читача, дати йому зрозуміти, що головне нині — виховати в собі та своїх дітях патріотизм. Авторка не дає рецептів, але запевняє, що нині доля Вітчизни в наших руках, — коли згуртуємось і монолітно станемо в її обороні. Зараз важливо жити не лише заради задоволення творчих чи ділових амбіцій, нагромадження статків, а необхідно робити все для визволення України, увірувати в її незнищенність!

Про це й не тільки про це щиро й запально, чесно й відважно написано в цій книзі.

Передчуваю, що з кожним роком зростатиме її значимість, бо вона — своєрідний, неупереджений хронопис і минулого, й сьогодення.

Щось із пам'яті зітреться, щось зітруть в угоду можновладцям, а погортаємо сторінки, й постануть і слава, і ганьба, і боротьба, і зрада та понад тим — ясно й непогасно світитимуть Гідність і Волелюбство.

Ірина Дем'янова

Кінець листопада 2013 року

Ще тільки запалювався день, а я вже метушилася на кухні, щоб мати чим пригостити сина, який через кілька годин переступить поріг отчої домівки. Незчулась як вирости діти, пороз'їжджалися своїми дорогами і тепер лише інколи навідуються до мене. Я й не звинувачую їх у тому, що рідко бувають. Вони налагодили інтернетний зв'язок між нами, і це дає можливість спілкуватися скайпом хоч щодня. Діти ще не усвідомлюють, що живого спілкування не можна замінити розмовами телефоном чи інтернетом. Цю просту істину зрозуміють, коли їхні діти вилетять з гнізда. Дай, Боже, щоб того не сталося і моїм внукам не довелося шукати щастя в інших країнах, як їхнім батькам.

Заправляючи борщ, я розмірковувала над тим, чому українцям не сидиться вдома. Їх ніби якась сила навмисне виштовхує з рідної землі, звільняючи місце комусь іншому. Адже ті, що виїхали, часто виконують там таку саму роботу, як і тут могли. Не стали «зірками» чи винахідниками, не доробилися до великих статків. Усе, чого більшість досягла, було б у неї і тут, тільки, можливо, в меншій пропорції. Спожили б зароблене з більшою насолодою, бо вдома в колі родини все набагато смачніше і корисніше. Коли приїздить син, він завжди замовляє мамин борщ — на реберцях, з квасолькою і такий наваристий, що за калорійністю не поступиться обіду з кількох страв. Я й цього разу старалася догодити синові, бо він мого борщу не куштував уже кілька років. Чому так? Це його варто було б запитати, а я рада дітям завжди. Особливо взимку, коли на вулиці сльота або хурделиця. Чого даремно вештатися вулицею, нипати по ринку і прицмокувати язиком, споглядаючи на смаколики, яких не можеш купити. Краще сидіти вдома і чекати, поки зателефонує душа з подібним до твого станом, і поділиться своїми проблемами.

Але сьогодні в мене свято, бо приїздить син! Тішусь і хвилююся, чи знайдеться між нами спільна мова не лише про здоров'я і погоду... Колись могла з ним за теплою розмовою ніч просидіти, вислухати його проблеми чи сумніви, щось порадити і заспокоїти його. Тепер він змужнів і вважає, що сам може настанови роздавати, аби лише було кому виконувати їх.

Упоравшись із борщем, я перевдягнулася, щоб не виглядати нечепурою. Стіл накрила святковою скатертиною. На вулиці було прохолодно і, накинувши на плечі теплу хустину, вийшла на балкон виглядати таксі. Серце тріпотіло від хвилювання, кортіло швидше подивитись, як життя позначилося на зовнішності сина, а найбільше прагнула зазирнути в душу. Наскільки змінилися його погляди на життя, адже обидва моїх сини є громадянами Російської Федерації. Мені декотрі знайомі заздять, бо до Росії можу поїхати без візи в будь-який час, і грошей великих не треба витратити на дорогу. В багатьох сім'ях діти виїхали до Португалії, Англії, Америки чи Італії, додому навідуються майже щорічно. Вони довго не можуть побороти ностальгію або їх тягне родове коріння. Поки живі батьки, діти поспішатимуть додому. Не раз стає прикро, що наші онуки матимуть українські прізвища, але служитимуть іншим країнам, дбатимуть про їх добробут, а про Україну знатимуть лише те, що їм розкажуть батьки чи почують якусь інформацію по телебаченню. А що чужі країни можуть знати про нас, коли ми самі не знаємо своєї істинної історії.

Нарешті довгоочікувана зустріч відбулася. Син радісно розцілував мене і, заплющивши очі, повів носом:

— Борщем пахне! Як ти тут без нас? Сумно самій?

— Звикаю, не я одна така...

— Набридне — переїжджай до нас жити. Ти ж знаєш, що ми завжди раді тобі, — впевнено сказав син.

— Дякую. Матиму на увазі, але краще почуваюся в своїй хаті...

Після випитої чарки і традиційного холодцю з голубцями домашній затишок навів Денисові спогади про дитинство, про тата, який недавно відійшов у засвіти. А я дивилася на сина і зауважила, що роки безпощадні до чоловіків. Мені приємніше було б бачити дитину в розквіті сил, з нормальними поглядами на життя. Після довгої розмови мені стало зрозуміло, що Дениса привела додому не ностальгія, а меркантильний інтерес. Виявилося, що в бідній Україні дешевше ремонтувати і вставляти не тільки зуби, а й взагалі поправляти здоров'я. Ми, українці, скаржимося на значне подорожчання медичних послуг і недоступність їх значній частині населення. А ті, які живуть в інших країнах, заздять нам, що ми не

знаємо справжньої ціни, яку доводиться їм платити там за лікування. Може, і ми так вважали б, якби наші зарплати і пенсії були такі, як і в наших сусідів. На мою думку, саме велика різниця в оплаті праці призвела до броунівського руху серед людей. Прості люди метикуватіші від багатьох керівників і швидко зрозуміли, в якій країні можна більше заробити, в якій — дешевше полікуватись, а в якій — краще відпочити. В народі кажуть: «Вовка ноги годують». Цей девіз став домінуючим у житті багатьох наших сучасників.

Кілька днів після того

Довго чекаєш гостей, тішишся ними, а через кілька днів втомлюєшся і хочеш спокою. Денис удень лікував зуби, а ввечері зустрічався з колишніми друзями, однокласниками. Часто повертався під «шафе» і довго розповідав мені про свої враження від зустрічей. Ми дивилися по телевізору новини і заодно обговорювали почуте та побачене.

— У мене склалася думка, що у вас назрівають якісь незрозумілі події. Всі чимось незадоволені, хоча бідних серед своїх знайомих не бачив, — міркував син.

— Бідні по барах не ходять. У них інші проблеми...

— Ох, уже ті українці! З ким розмовляю, кожен скаржиться на погане життя, а в барі витягає з кишені гаманець зі стосиком солідних купюр і каже, що це не гроші! Ви вже на долари перейшли? — іронічно посміхається Денис.

— Може, дехто й перейшов. Ти ж також з доларами приїхав, — виправдовувалася за українців. — Ми ж до Європи йдемо, то звикаємо помаленьку.

— Не бачити вам Європи, як своїх вух, — упевнено відповів син, ніби в його руках були папери, які наш Президент збирався через кілька днів підписати у Вільнюсі.

— Чому не бачити?! — скипіла я. — Ми кілька років готувалися до того, приймали європейські закони і стандарти, тож відступити від здійснення багаторічної мрії українців Президент не зможе, та й не має права.

— Путін не дозволить Україні вступити до Євросоюзу, — мовив Денис, і цієї миті ведучий українського каналу вразив нас новиною: «Кабінет Міністрів України 21 листопада ухвалив рішення зупинити процес підготовки до укладення Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. Угоду попередньо планували підписати на Вільнюському саміті «Східного партнерства» 28–29 листопада».

— А що я тобі казав?! — задоволено потер руки син.

— Щось, видно, не складається в нашого уряду, або хочуть виторгувати більше грошей, яких їм вічно бракує. Я думаю, що підписання Угоди про асоціацію перенесуть на якийсь час... — невпевнено відповіла я, шокована рішенням уряду. Але те, що відтермінування буде, не викликало сумніву, бо Прем'єр-міністр не міг перебрати таку відповідальність.

Після цих вечірніх новин вуха й очі кожного українця були прикуті до репродукторів і телевізорів. У Києві на майдані Незалежності почали збиратися люди, щоб застерегти Президента від непослідовних вчинків, щоб він своїми діями не розчаровував народ. Щодня люди прибували й прибували у центр столиці... «Це може бути рік, два, а може й більше. В ЄС Януковичу дали зрозуміти, що готові підписати асоціацію, незважаючи ні на що, шанс ще є, — заспокоював українців один з депутатів Європарламенту від Польщі. — Втім, Президент Янукович надто розчарував європейців, і не тільки останніми діями, а й в принципі. Проблема в тому, що українська влада показала європейцям: вона не хоче відходити від вибіркового правосуддя, не бажає переходити на чесні правила ведення бізнесу, політики, економіки. Їй ближчий інший підхід, до якого звикли і який не хочуть змінювати. Якщо кого і звинувачувати в провалі, то конкретно Януковича. На відміну від нього, українці показали, що хочуть іншого шляху, заради них ми не відвернемося від України і спробуємо хоча б відтермінувати асоціацію».

Мабуть, досі в Україні не було стільки прихильників вступу до Європи, як після того, коли правляча верхівка знехтувала думкою народу. За своє правління Янукович підпорядкував грошові потоки в країні лише на благо своєї сім'ї та її наближених. Надії на чергові вибори, які могли б щось змінити, в людей не було. Корупція настільки проникла у всі сфери діяльності, що без хабара не можна вирішити жодного питання. Великий бізнес працював на «відкати» і не сплачував до бюджету достатньої кількості податків, а малий — душили поборами. Президент і Прем'єр-міністр готували Україну до банкрутства. Це вже було зрозуміло всім, навіть таким, як я, кухаркам.

— Мамо, чому ти так розхвилювалася? Твої діти та внуки мешкають у Росії, а якщо ви вступите до Європи, мені потрібно буде виробляти візу. Навіщо тобі це?

— Може, коли заплатиш за візу, то частіше приїжджатимеш до мене. Бо без перепон відвідувати Україну нецікаво. Домініканську Республіку знаєте краще, ніж землю, на якій народилися, — дорікнула я, хоча завжди схвалювала їхній вибір, коли вони збиралися на відпочинок.

— Через кілька місяців, не сумнівайсь, Україна стане банкрутом, а ще через кілька ніхто й не згадає, що була така держава. Ви станете однією з областей Російської Федерації. Тому поміняй гривні на долари, якщо маєш, і менше дивися телевізор. Побережи здоров'я, — радив син. — До речі, це лише ви себе визнаєте державою, а в росіян навіть припущення нема, що Україна — самостійна і незалежна.

— То їхні проблеми. А в нас є велика надія, що рано чи пізно ми вирвемося з цупких обіймів Росії.

— Мамо, не будь наївною! Ви повністю залежите від нас. Не можу вказати точну цифру, але щонайменше половина великих підприємств України належать російським олігархам, інші чекають від вашої недолугої Верховної Ради прийняття закону про ринок землі. Скуплять на підставних осіб ваші чорноземи, продаватимуть вам хліб за світовими цінами, — і вашим патріотизмом втретесь як полином. Зима на порозі, казна порожня, і нема чим за газ заплатити, а ви бавитесь в американську демократію, — дорікав Денис, ніби причиною всіх негараздів у державі була моя некомпетентність.

— Повір, що в українців на розмови про російський газ уже алергія. Коли ви ним подавитесь?! — скипіла я.

— Тоді, коли ви перестанете його в нас купувати, — посміхнувся син. — Щоб стати незалежними, треба бути самодостатніми, а ви про це можете тільки мріяти. Якщо ви такі демократичні, то чому обираєте своїми керівниками або євреїв, або зеків? Невже в українців кишка тонка? От якби мали такого президента, як наш Путін, то ще б вишкіряли зуби й огризались. А ваш Янек — на службі в нашого президента, і буде так, як він скаже.

— Не перебільшуй ролі вашого президента у світовій політиці. При розпаді Радянського Союзу кордони колишніх республік чітко зафіксовані в документах, і тоді, коли Україна відмовилася від ядерної зброї, Будапештським меморандумом нам було гарантовано безпеку та

цілісність кордонів, — упевнено повідомила я. — Хіба в Росії про таке не знають?

— Щось я не чув, що між нашими країнами проведена і зафіксована демаркація кордонів. Поки політики сперечалися про лінію кордону по Керченській протоці, росіяни біля Тузли намили косу й посунули вас на кілька кілометрів. Східний кордон «розмитий», контроль слабенький, і перейти чи переїхати з будь-яким вантажем — нема жодних проблем.

— Ми народ мирний і до росіян ставимось, як до братів, то, може, й не потрібний жорсткий кордон, — виправдовувалась я.

— То не стверджуй мені зараз, що ви — самостійна держава! Якщо держава не має чітко визначених кордонів, вона є частиною іншої. В даному випадку — Росії.

— Якщо так мислити, то, може, це ваші землі є частиною України? Однак ми на чуже не зазіхаємо, але хочемо, щоб Росія не диктувала, за якими правилами нам жити. Ну, не хочуть українці до Митного союзу! Ми вже були в ньому і знаємо, що нічого доброго там не буде, — огризалась я.

— Перша ластівка зірвалася з уст вашого прем'єра вчора — через кілька днів переконаєтеся, що все відбудеться за планом Путіна й Україна ніколи не стане плацдармом для американських ракет і натовських військ. Не варто йти наперекір сильнішому, краще підкоритись, а не шукати проблем, з якими не зможете впоратися, — переконливо доводив Денис. — І навіщо тобі політика? Вишивай собі чи пиши оповідання. Політикою керують кілька євреїв, які живуть в Америці. Їх ніхто не знає по імені й в обличчя, але вони, смикаючи за різні шнурочки, керують усім, що відбувається на Землі.

— Ой, не будь таким розумним! Подивися, що показують в телевізорі: на Майдані щодня збираються тисячі людей, і вони змусять Януковича підписати документ про асоціацію з ЄС.

— Значить, в Україні відбувається щось таке, чого ми ще не знаємо. А що американці не шкодують грошей на ті мітинги, то це й так видно. Українці люди бідні — нехай зароблять трохи на хліб. «Грошові мішки» змагаються, хто більше виставить людей: Майдан чи Антимайдан. Сили поки рівні. Людей легко задурити, наобіцяти їм нездійсненого, — і вони повірять. Ти ж цитувала мені слова з Біблії:

«Влада в країні така, яку народ заслуговує». Вибрали «зека», тож і не нарікайте на дзеркало, що пика крива, — відверто насміхався син.

— Це у вас цар-батюшка всьому голова, а в нас, на жаль, серед трьох українців на булаву претендують два гетьмани. Наступного року будуть перевибори Президента і якщо він не підпише Угоду, то його не оберуть на другий термін.

— Важливо, не хто і як голосує, а хто підраховує голоси. Ти думаєш, що Янукович віддасть комусь владу? Помиляєшся. В нього два дорослих сини, які гострять зуби на президентське крісло. Янек саме налагодив грошові потоки і призначив своїх людей на ключові посади, тож жодного потенційного претендента навіть близько не допустить до виборів. Ти знаєш, чим найбільше переймаються багаті люди?

— Тим, як зберегти награбоване, — здогадалась я.

— Якраз і ні. Вони ладні поділитися своїми статками лише для одного — на винайдення ліків від усіх хвороб, щоб стати безсмертними.

— Подібна мрія хвилювала багатьох великих правителів, але наші поки лишень накопичують статки. Коли вже «наїдяться» — буде не до того, — всміхнулась я.

— Ми не можемо навіть здогадуватись, які плани виношують можновладці... Поки ти готуватимеш обід, я пройдуся містом і подивлюся, що там відбувається на вулицях.

Денис випив горня кави, поглядом заспокоїв мене і вийшов з хати. Недавня розмова продовжувала розбурхувати мої думки. Що син не говорив би, я надіялась, що керівництво держави не піде проти народу і підпише документи про асоціацію. Якщо цього не станеться, то чергового Майдану не уникнути, бо навіть старші люди налаштовані були підтримати молодих, які прагнули до Європи. Одні хотіли швидше отримати Шенгенську візу, щоби безперешкодно шукати роботу в будь-якій європейській країні. Інші чекали спрощення різних заборон, щоб частіше приїздити з Європи додому до родини. Та більшість українців надіялися, що підписання Угоди підштовхне керівництво держави проводити економічні реформи, які поліпшать умови життя в рідній країні.

Із глибокої задуми вивів телефонний дзвінок. У слухавці захлиналась від тривоги сусідка:

— Щойно їхала маршруткою і бачила колони старших школярів та студентів, які прямували до Театральної площі на мітинг. Кажуть, що до Києва відправляють колону автобусів з активістами на підтримку столичного Майдану. Невже повториться Помаранчева революція?

— Не думаю. Люди розчаровані діями Ющенка і не вірять більше політикам, — відповіла я.

— Висунься з хати й відчуй силу людської енергії! Я їхала попри ту колону молодих людей і плакала. Мені здається, що назріває щось страшніше, ніж було досі, бо в людей назбиралося багато злості на бездіяльність влади, і боюся, щоб не пролилася кров, — ділилася побоюваннями сусідка.

— Не сій паніку, — перебила я. — Пострайкують та й розійдуться. Не підпишуть Угоду тепер, то станеться це згодом. Може, з економічної доцільності нам справді варто зачекати. Керівництву видніше.

— Боюся, що наше керівництво розвернулося в бік Митного союзу. Мої діти десь вчитали, що Путін пригрозив Януковичу відібрати Крим, якщо той підпише Угоду про асоціацію з ЄС.

— Я й кажу, що ми не про все знаємо...

Пораючись з обідом, прислухалася до «брехунця», який з перервами на рекламу передавав новини з Києва. Напруга в суспільстві зростала...

Перебіг подій кількох наступних днів

Перший «Євромайдан», так назвали його політики, почався саме зі столиці України — Києва. Під вечір люди через соціальні мережі почали самоорганізовуватись і вийшли о 22-й годині на акцію протесту на майдан Незалежності. Під кінець доби учасників мітингу нараховувалося вже близько півтори тисячі осіб. На Майдан прийшли журналісти, громадські активісти, опозиційні політичні лідери. Стали з'являтися міліція та посилені загони «Беркута». Багатотисячне народне віче «За європейську Україну» вперше відбулося 24 листопада 2013 року. Це стало реакцією громадян на рішення уряду призупинити процес підготовки до укладання Угоди про асоціацію з ЄС.

У наступні дні вже повідомляли й показували, як збираються небайдужі люди на Євромайдани в Донецьку, Івано-Франківську, Луцьку, Харкові, Хмельницькому та Ужгороді. Міліція занепокоїлась активністю громадян і, заручившись рішенням суду, почала перешкоджати активістам встановлювати намети.

23 листопада в інтернеті з'явилась інформація про те, що Партія регіонів і «Український вибір» збирають людей на «Антимайдан» та підтримку Віктора Януковича. Зокрема, за інформацією ЗМІ, Партія регіонів розпочала пошук молодиків спортивної статури у Полтаві та Луганську для поїздки до Києва за 200 гривень, з метою організувати провокації проти людей на Євромайдані. Повідомляли про відправлення автобусів з проплаченими людьми і з інших міст. Цього дня Євромайдани відбулися в багатьох містах України та світу. За різними підрахунками, того дня на майдані Незалежності зібралося від 60 до 100 тисяч громадян, і цей протест став найбільшим з часу Помаранчевої революції 2004 року.

За свідченням очевидців, люди, яких Партія регіонів наймала для проплачених мітингів на три години, відстояли цей час, а потім у більшій своїй масі розходилися. А на вулиці Грушевського під будинком уряду відбулися зіткнення міліції з мітингувальниками. Міліціонери застосували для розгону натовпу гумові кийки,

сльозогінний газ та світло-шумові гранати. За словами очевидців, провокатори, яких називали «тітушками», кидали вибухові пакети у правоохоронців. Попри рішення Київського окружного адміністративного суду про заборону встановлення в центрі столиці до 7 січня 2014 року тимчасових споруд, представники об'єднаної опозиції встановили на Європейській площі міста 15 армійських брезентових наметів і 20 тентів. Створили «штаб європейського Майдану» і обрали коменданта наметового містечка.

Мітинги на підтримку Українського Євромайдану відбулись у багатьох столицях світу, де проживала українська діаспора. У Львові було оголошено про одногодинний страйк 25 листопада на знак протесту проти рішення уряду призупинити євроінтеграційні процеси. Увага мешканців України була прикута до телемарафону на Громадському телебаченні, бо лише кілька телевізійних каналів об'єктивно висвітлювали події на Майдані. З інтернет-видань можна було дізнатися думку очевидців. Російське телебачення на замовлення своєї влади продовжувало випускати в ефір «страшилки» про кризу в країнах Європи після їх євроінтеграції, про економічну загрозу не тільки для України, а й для всього колишнього радянського простору.

Тим часом уночі на Європейській площі почалися жорстокі сутички міліції з мирними протестувальниками. Десятки людей заарештовано. Вранці наступного дня опозиція, підійшовши до Кабінету Міністрів, вимагала відставки уряду на чолі з Миколою Азаровим.

26 листопада студенти Київського національного університету ім. Тараса Шевченка об'єдналися зі своїми ровесниками з Києво-Могилянської академії на попереджувальний студентський страйк, а потім колоною рушили на Майдан Незалежності й приєдналися до мітингувальників. За кілька наступних днів до студентського страйку примкнули багато прихильників з майже всіх навчальних закладів столиці. Такі політичні процеси відбувалися в усій країні. Коли на вулиці похолодало, Київська міська влада зобов'язала МНС встановити на площі армійський намет, де можна було б обігрітись і випити гарячого чаю. Поруч чергувала карета швидкої допомоги.

Після того, як була встановлена сцена, на Майдані виступали не тільки лідери об'єднаної опозиції, а й представник у Європарламенті від Польщі та голова Сейму Литовської Республіки. Участь у виступах

брали лідери трьох опозиційних партій: Віталій Кличко, Олег Тягнибок, Арсеній Яценюк, а також экс-голова МВС Юрій Луценко. Опозиційні лідери пообіцяли, що у Верховній Раді вимагатимуть дострокових виборів Президента. Новину про те, що Янукович остаточно провалив саміт, активістка озвучила зі сцени. Обурений натовп викрикував: «Ганьба!», «Боягуз!» «Зека геть!» Дехто не приховував сліз розпачу, деякі рвали портрети Януковича. Ведучі мітингу зі сцени закликали міліцію та міністра внутрішніх справ убезпечити людей від кровопролиття в зв'язку з очікуваним приїздом провокаторів і «тітушок». Прізвище одного провокатора було Тітушко, тож воно згодом стало загальним найменням для подібних людей.

За всіма цими подіями українці, затамувавши подих, спостерігали на екранах телевізора. В мене не бралася до рук жодна робота. Спочатку на всі ці події дивилась, як на чергове шоу Савіка Шустера, бо лише на його програмі можна було чути словесні перепалки опонентів. Шустер чи не навмисне запрошував таких депутатів, які розпалювали ворожнечу між Заходом і Сходом, вкотре загострюючи питання мови. На мою думку, навіть на Заході України мовне питання ніколи не було таким гострим, як це намагалися показати деякі державні мужі. Іноді ведучому докоряли і радили не запрошувати одіозних людей, які не можуть адекватно поводитися під час політичних баталій. Але той відповів: «Нас ніхто не буде дивитись, якщо не буде скандалів». Ми тоді ще не розуміли, що це — одна із складових інформаційної війни. Зомбували людей на ненависть і ворожнечу.

— Як вас американці гарно розводять! — не приховував роздратування син. — Навіть дітей не пожаліли...

— Ти про що? — не зрозуміла я.

— Невже вважаєш, що колони школярів і студентів розуміють, чого вони йдуть на Майдан страйкувати? Відпустили з уроків, то чому б не погуляти містом... Хтось із цього має зиск...

— За твоєю логікою, американці заплатили всім. Янукович оплачує вояжі «тітушок» зі Сходу, а американці — всім решта? У них грошей не вистачить платити такій кількості людей, — не погодилась я, бо жодної інформації з цього приводу серед людей не чула.

— Навіщо всім? Досить домовитися з ректором інституту чи директором школи... — розмірковував Денис. — Я тільки не можу

зрозуміти: навіщо вам та Європа? Хочете без перепон їздити мити дупи європейцям? То з нашого міста там уже й без того майже всі здорові жінки працюють.

— Не зовсім так, але наших за кордоном і справді багато, й не тільки в Європі. От ці люди бачать, що можна і нам краще жити. Розповідають дітям та внукам про переваги їхньої економіки та гуманного ставлення до людей. І тепер, коли суспільство почуло від керівників про зміну курсу країни, мислячі українці не хочуть назад до Радянського Союзу.

— А чим тобі було в Союзі погано? Не їздила на заробітки, користувалася безкоштовною медициною, мала оплачену декретну відпустку...

— Зате стояла в черзі за маслом. А за імпортними речами та цитрусовими доводилося їхати аж до Москви, — зіронізувала я. — До революції апельсини, лимони й банани в моєму селі жид продавав постійно, лиш би гроші мати. За радянської влади все це зникло, а протягом трьох голодоморів комуністи примудрилися мільйони людей виморити. В нашій родині померли дід і його троє неповнолітніх дітей. Мати дивом вижила, але все життя мала проблеми зі здоров'ям — наслідок від недоїдання в дитячі роки.

— Від природних катаклізмів ніхто не застрахований. Не можна вищукувати в минулому лише недоліки, треба бачити й позитив, — зауважив син.

— Ти або погано вчив історію, або навмисне мене розпалюєш, щоб я сердилася. Хто щедро користувався послугами безкоштовної медицини і мав доступ до розподілу профспілкових путівок на курорт, — той падає за Союзом. А мене не полишають розповіді бабуні про страшні роки, коли людей вбивали голодом за те, що не хотіли вступати до колгоспу. Пенсія 12 рублів, якої вистачало хіба на сирники і мило, хронічні черги за всяким товаром...

— У дитинстві я не відчував нестачі харчів, — усміхнувся Денис. — Видумуєш все...

— Богу дякувати, що ти цього не відчув... Але багато людей пам'ятають життя в ті «благодатні» роки і не хочуть, щоб це повторилося. Не все вимірюється ціною на ковбасу чи доступом до

інших благ. Споконвіку люди прагнуть вільно пересуватися, займатися улюбленою справою і не боятися висловлювати те, що думають.

— Тепер у вас можна говорити будь-що, тільки хто вас чує?! Ваші політики вечорами захоплюють телевізійні канали і б'ють себе в груди, доводять вам, які вони правдолюбів. А зранку перераховують гроші, що їм від різних обгородок накапали. Дурять вас, як лохів, щоб ви і надалі за них голосували. Наш президент не дозволяє так затуманювати народ, і ми йому за це вдячні. Американська демократія нам не потрібна, бо вона породжує хаос. І підтвердженням цьому є сьогоднішні події, — переконував Денис.

— Ні, сину. В нашій країні проблеми трохи глибші. Починаючи з першого Президента, після проголошення незалежності триває перерозподіл державної власності між кількома впливовими групами і брешуть, що так відбувається перехід до ринкової економіки. Україна багата (недарма на її територію завжди зазіхали), і всі ці роки було що привласнювати за безцінь. Коли клан Віктора Януковича прийшов до влади і побачив, що йому мало залишилося від державного пирога, вирішили «відтиснути» багато ласих шматочків від інших бізнесгруп. Грабували державний бюджет, і обіцяне «покращення вже завтра» не проглядалося в найближчій перспективі. За чотири роки свого правління «сім'я» Президента знахабніла так, що малий та середній бізнес стогнав через побори їхніх «смотрящих».

— Економічна криза відбувається в усій Європі, а ви звинувачуєте лише своїх правителів, — син намагався виправдати керівників. — Україна слабка і без Росії ніколи не виплутається з кризи. Ви ж у всьому залежні від Росії, тому тільки єдиним фронтом ми можемо подолати біду, що насувається. Оцей ваш Майдан підштовхне країну до неминучого дефолту, і ви тоді шкодуватимете, що розв'язали протистояння. Американці виграють, бо вони тільки й чекають, щоби наші країни стали банкрутами. Все це відбувається не без участі євреїв, які не знають, куди вкласти свої гроші.

— Мені вже набридло слухати про твій страх перед американцями та євреями. Де ти тут їх бачиш?! — гнівалась я. — Це ми, українці, хочемо гідного життя і тому вийшли на вулиці висловити протест проти свавілля влади. В Росії таке неможливе, бо всі сиділи б у тюрмах, а в нас, бач, хоч і паршивенька, але демократія.

— Ще не вечір... Не мав наміру тобі того розповідати, боявся, що не зрозумієш. Розкажу про світову економіку, про яку на ваших шоу не будуть усім розповідати. Ти знаєш про моє захоплення фондовими біржами, де найбагатші євреї заробляють гроші на повітрі, — почав син.

— Як то на повітрі?! — вихопилося в мене, бо подумала, що син насміхається.

— Ти, напевно, чула про Лондонську, Російську, Американську, Токійську біржі, які торгують цінними паперами. Не розповідатиму докладно, бо воно тобі непотрібно, але скажу основне: євреї запустили в обіг стільки віртуальних грошей, що їх не можуть перекрити бюджети всіх країн разом. Оці «намальовані» гроші й створили великий дисбаланс в економіці світу. Ці гроші муляють їм, бо їх треба перевести в щось реальне. От і провокують різні кольорові революції, війни. Триває масовий випуск та продаж зброї на такі потреби, на це віртуальних грошей не жаль... Заодно і людей кілька мільйонів знищити, щоб не їли даремно хліб, якого всім не вистачає. Я тобі давно казав, що від нас нічого не залежить, тому менше дивися політичні шоу, бо їх організують для того, щоб відвернути увагу людей від глобальної катастрофи, до якої нас підштовхують євреї.

— Ти знову за рибу гроші... А хіба вони живуть на іншій планеті? Потонуть разом з нами, — всміхнулась я, бо вже не раз чула від сина нарікання. Не могла тільки зрозуміти, звідки в нього така нелюбов до єврейської національності.

— Аби ти не вважала, що я це сам придумав, зараз віднайду в інтернеті інтерв'ю американського журналіста Уолтера Уайта з містером Розенталем, бо розповісти переконливіше за нього не зможу.

Денис швидко «відкрив» потрібну інформацію, бо, мабуть, не раз заходив на той сайт. Тож, уважно перечитавши його, я вибрала те, що мене найбільше вразило.

Містер Розенталь (Harold Wallace Rosenthal) — це високопоставлений чиновник, який працював у Вашингтоні, оскільки був асистентом всемогутнього сенатора від штату Нью-Йорк Якова Джавитца — мільярдера та єврея. Містерові Розенталю на момент інтерв'ю було 29 років, це відбулося в 1976 році. Незадовго після того,

як згадане інтерв'ю надрукувала преса, містера Розенталя застрелили в аеропорту Стамбула за дивних обставин. Оскільки інтерв'ю було довгим, то згодом його видали окремою книжкою «Прихована тиранія». Якщо вірити інтернету, то її прочитало не менше семи мільйонів осіб. Містер Розенталь публічно задекларував з усією чіткістю, що євреї повністю домінують у всьому світі, і що вони контролюють усі види зв'язку і передачі інформації, в тому числі у США. Така відвертість не сподобалась одноплемінникам, і вони його знищили. Містер Розенталь в інтерв'ю сказав: «Ми, євреї, граємося з американцями, як кішка з мишкою». «Організований іудаїзм налаштовує одна проти одної будь-які етнічні групи», «Кров мас буде литися рікою в той час, як ми чекатимемо своєї всесвітньої перемоги», — холодно говорив кореспонденту містер Розенталь.

Протягом кількох годин після прочитання інтерв'ю у мене було відчуття страху. А якщо ще якась нація настільки ж сповнена злом у своїх намірах? Однак давно мовлені слова і сьогоднішня реальність очевидні. Коли кореспондент запитав містера Розенталя, чому євреї часто змінюють свої імена та прізвища, він відповів: «Євреї — це найрозумніші люди на Землі. Тому, якщо їм вигідно поміняти ім'я, вони це роблять. І все! Вони зміщуються з вашим товариством, щоб його розбестити, отримати вигоду й аби гої не здогадалися, що їх використали. Більшість євреїв у світі, думаю, понад 90%, прекрасно знають, що насправді відбувається з одноплемінниками в будь-якій точці земної кулі. У нас такий зв'язок між собою, який ви навіть уявити не можете. Це тільки ідіоти можуть знайти спокій у вашому суспільстві, бо ви, сучі діти, ховаєте свої гріхи в овечих шкурах. Це ви лицеміри, а не євреї, як ви любите говорити і писати. В СРСР було два уряди: один видимий, а інший невидимий. До видимого уряду належали представники різних національностей, у той час як невидимий — складався лише з євреїв. Радянське КДБ виконувало накази тільки від невидимого уряду. В комуністичній партії було 50% євреїв і стільки ж — не євреїв.

Комуністи-євреї завжди організовані, довіряли один одному, а інші тільки доносили один на одного. Кожні п'ять-шість років секретні єврейські комітети проводили чищення рядів і багато неєвреїв ліквідували». На запитання: «Чому?» пан Розенталь відповів: «Тому,

що вони починали здогадуватися про існування невидимого єврейського уряду. Комуністи СРСР мали секретний орган, що складається лише з євреїв. Він повністю контролював видимий радянський уряд. Саме цей всемогутній комітет прийняв рішення про перенесення світового комуністичного центру з Москви до Тель-Авіва, звідки тепер і виходять усі накази».

«Що євреї встигли зробити в Росії під час будівництва комунізму?» — запитав журналіст і Розенталь навів цитату з написаного в 1928 році листа Миколи Бухаріна (єврея) лондонській єврейській газеті «Універсальне рев'ю»: «Так, Росія, безумовно, вмирає. Ніде взагалі не існує і ніколи не існувало ніякого класу населення, ні в одній країні, життя якого було б гірше, ніж в умовах радянського раю... Ми робимо експерименти на живому тілі радянського народу, чорт би його забрав, абсолютно так, як в анатомічному кабінеті студент-медик копається в трупі якогось волоцюги. Прочитайте уважно обидві наші конституції. В обох щиро написано, що насправді нас не цікавлять ні Радянський Союз, ні будь-яка його частина. Нас цікавить універсальна іудейська світова революція, для якої ми завжди жертвували всім, у тому числі самі собою. Тут, у Росії, де ми абсолютні господарі, ми не боїмося взагалі нічого. Країна, виснажена війнами, епідеміями, смертю і голодом, більше не здатна ні до найменшого протесту, ні до найменшого обурення, постійно перебуваючи під пильною увагою ОГПУ і нашої армії. Але тут є для нас кошти, які ми використовуємо для своєї перемоги. Часто ми самі дивуємося терпінню цього народу».

Кореспондент запитав містера Розенталя про те, чи знали американський уряд і ООН про все це? «ООН є ніщо інше, як задні двері до всесвітнього концентраційного табору. Ми повністю контролюємо ООН, — відповів пан Розенталь. — Нас не обманеш. Невидимі уряди в країнах мають у своєму розпорядженні всю світову пропагандистську машину. Ми контролюємо всі засоби масової інформації, навіть вашу музику та естраду. Ми цензуруємо ваші пісні ще задовго до того, як вони досягнуть видавців. Ми контролюємо навіть саме ваше мислення».

— Це вже занадто! — не витримала я, припинивши через таке зухвальство відповіді читати. — Хто він такий, цей Розенталь! І чому

я маю вірити тому, що він колись сказав?

— А хто тебе змушує вірити? — засміявся син. — Я даю тобі інформацію для роздумів, щоб ти не була дуже впевненою у тому, що жодні сторонні сили не задіяні на Майдані. Євреї використовують кожне протистояння на свою користь. Їм не жаль ні українців, ні росіян. Вони, євреї, оберігають свої кошти, бояться зруйнувати грошові потоки, що встигли налагодити за правління недолугого Президента. Йому вони давали якусь частку, а самі грабували країну за повною програмою.

— Судячи з того, як налаштовані люди на Майдані, то це євреям невдовзі увірветься. Подивися, скільки молоді, готової стояти до перемоги за свої права. Українці не такі пасивні, як росіяни і, врахувавши досвід Помаранчевої революції, не довірятимуть сліпо політикам, — говорила я, не дуже вірячи сама в те, що казала. Тим часом думала: «Наші політики-пристосуванці. Вони навчилися брехати й обіцяти, перебігати від однієї партії до іншої, тож не здивуюсь, якщо з'являться нові поводири. Не пам'ятаю, хто сказав: «Революцію роблять праведники, а її плодами користуються нечестивці». Але хто б міг повірити, що Ющенко, на якого молилися, виявиться таким слабохарактерним? Говорити й обіцяти легко, а втілити обіцяне рідко кому вдається. Тому політики мали б стежити за своїми словами, відповідати за них...»

— Мабуть, євреї добре вивчили психологію людей. Усякий бунт заспокоюють обіцянками, потім бунтарів виловлюють, а простий люд про ті обіцянки швидко забуває, щойно досягнувши маленької перемоги, — доводив Денис, не вірячи в те, що люди на Майданах стоять за переконання та ідею, а не за гроші.

— Переконана, що цього разу люди стоятимуть, поки команда Президента не піде у відставку!

— Так він і послухається отих бомжів з площі! Потерпить ще трохи, а тоді розстріляє кілька тисяч і відіб'є бажання вступати до Європи. Я б так і вчинив, бо нема вам там що робити.

— Ти мислиш не як українець, і мені шкода, що в тебе нема патріотизму до отчої землі, — дорікнула йому сердито.

— Навпаки. Я не хочу, щоб Україна стала для мене недоступною. Не хочу, щоб на її території стояли американські бази й загрожували

країні, в якій живуть мої діти.

— Якщо ти не знаєш, то я тобі нагадаю, що в нашій Конституції прописаний позаблоковий статус. Ми люди мирні й нікому не погрожуємо. Велику Вітчизняну пройшли пліч-о-пліч усі народи Союзу, тож ні в кого навіть думки не виникає, що ми можемо воювати проти росіян чи білорусів. Правда, недавно ваш президент Путін сказав, що росіяни виграли б війну і без українців, і йому наплювати на те, що війна знищила не тільки 7 мільйонів нашого люду, а й всю інфраструктуру республіки. Ми хочемо жити краще і шукаємо шляхи, як вибратися з того болота, в якому тупцюємо вже двадцять три роки. Якщо ти звернув увагу на людей, котрі виходять на мітинги, то мав би зауважити: вони — не агресивні. Свої права хочуть відстояти мирним протестом. Хіба можна стріляти в таких людей?

— Ти чула про студентські демонстрації в Китаї в 1989 році? — посміхнувся син і, побачивши в моїх очах здивування, продовжив: — Комуністичний режим розстріляв одинадцять тисяч мирних молодих людей, і що йому за це було? Показали свою силу, інформацію засекретили, а народові урок продемонстрували. Так і ваші силовіки можуть зробити.

— Надіємося, що цього не станеться. І в тому, що євреї цим процесом керують, також сумніваюся.

— Як з тобою важко говорити! Ляльководи сидять у високих кабінетах у благополучній країні, далеко від бойових дій і безпосередньої участі в протестах не беруть. Хто у вас числиться в мільярдерах? — поцікавився Денис.

— Коломойський, Фірташ, Порошенко, Живаго, Тарута, Колесніков і ще якісь там, їх чимало. Я всіх не знаю і не мушу знати.

— А тепер назви мені, хто з них християнин.

— ?

— От бачиш. Вони відчують, що набитий золотом корабель тоне, і хочуть врятуватися. Для цього не пошкодують грошей, бо потім, якщо виживуть, награвують ще більше. Ти таки прочитай до кінця одкровення Розенталя, може, краще зрозумієш світовий розклад, — порадив син і вийшов на балкон подивитись, як вулицею в бік центру міста йшла чергова колона з українськими прапорами.

Що робилося в душі сина, я могла тільки здогадуватися. Денис бачив, що його ідеологія значно відрізняється від моєї, і це його дратувало, що рідна мати не розуміє, на його думку, елементарного. Мене ж хвилювало упереджене ставлення сина до євреїв, які, на його думку, контролюють економічні процеси світу. Я дуже хотіла зрозуміти сина, щоб між нами не було жодної ворожнечі, тим паче через політичні події. Тому відкрила в інтернеті потрібний сайт і продовжила читати.

Інтерв'ю цього відвертого єврея розлоге, й багато чого можна дізнатися. Недарма його за таку щирість вбили. Тож наведу тільки те, що мені боліло й цікавило мене: «Сучасні християни, між іншим, практикують партійну систему, і для того, щоб виграти вибори, вони поливають один одного брудом, а потім, щоб прийняти якесь рішення, випрошують єврейські голоси». Хіба в нас не так усе відбувається? «Ми успішно переконуємо громадян у тому, що ми — не окрема нація, а лише релігійна громада. Між іншим, це один із наших найбільших обманів. Ми зобов'язані ретельно приховувати наш справжній спосіб життя і справжній характер. Це необхідно, щоб продовжувати паразитувати на інших націях. Наш успіх у цьому зайшов так далеко, що багато хто сприймає євреїв за справжніх французів, англійців, італійців чи німців, які просто належать до іншого віросповідання, ніж основне населення в країні. Це особливо проявляється в урядових колах, де чиновники мають тільки скupu інформацію про людину, тому, саме там, обманути всіх порівняно легко. І ніколи не було ні найменшої підозри, що ми, євреї, становимо окрему націю, не просто належачи до іншого, схожого віросповідання. Тільки прискіпливий погляд на контрольовану нами пресу, яка нав'язує народам своє бачення багатьох проблем, мав би насторожити багатьох християн. Це пояснює паразитичну природу євреїв. Вони ніколи не роблять вигоди один з одного, а завжди тільки з інших націй».

Коли кореспондент запитав містера Розенталя, як євреї купують владу, то він відповів: «Наша влада створена на маніпулюванні грошовою системою. То ми автори приказки: «Гроші — це влада». Для нас дуже важливо перетворити національний банк у приватний. В Америці Федеральна Резервна Система прекрасно вписується у наш план, оскільки ми її приватні власники, однак назва, яку ми їм

підкинули, припускає, що це урядова установа. З самого початку нашою метою було конфіскувати все золото та срібло, що відразу для нас і зробив Франклін Рузвельт, і замінити коштовний метал на папірці, які не мають ніякої внутрішньої цінності. Ми це зробили! До 1933 року будь-який гої міг у будь-якому банку обміняти золоті чи срібні монети на папірці, так звані гроші. Все, що ми тепер даємо не євреям (тобто нам усім. Авт.) — це папірці, які мають тільки внутрішню цінність, але більше ми їм не даємо ні золота, ні срібла. Лише папірці. Послідовно змушуємо дурнів вірити, що це — цінні папери. Ми, євреї, процвітаємо завдяки вмiлим маніпуляціям з цими так званими цінними паперами. Але вони цінні лише для нас, євреїв. Це наш метод, коли ми відбираємо у гоїв їхню працю, послуги та реальні цінності, натомість даємо їм папірці».

Читаючи цю сповідь, спіймала себе на думці, що в нашій державі відбувається саме так. Пригадала своїх та чоловікових батьків, яким, починаючи з 1946 року, за майже всі зароблені протягом року трудовні видавали, як і всім колгоспникам, облігації Державної позики. Кремлівський єврейський уряд видавав трохи хліба, щоб далі з голоду не вмирали, а зароблені важкою працею кошти скеровував на відбудову країни. Подібне тривало до 1954 року. Батьки померли, так і не дочекавшись погашення тих облігацій. Лише після грошової реформи 1961 року, коли згадані папірці зовсім знецінились, їх почали гасити незначними порціями. Їхня вартість була такою мізерною, що люди соромилися звертатися до ощадбанку. Теперішнє покоління цього не знає, але експерименти тривають досі. Можна згадати ще 1992 рік, коли євреї-банкiри за мовчазної згоди уряду «кинули» мiльйони людей, заморозивши навічно віддані їм на збереження свої заощадження, і змусили всіх мовчки проковтнути ту гірку пігулку. Судячи з того, що нині відбувається в Україні, наступний грабунок не за горами. І як тут не повіриш в одкровення Розенталя?!

Коли його запитали, як євреї завоювали світ, він відповів: «Контролюючи банківську систему, ми контролюємо промисловий капітал. Для цього ми домоглися повного контролю над кінематографією, газетами, радіостанціями і телебаченням. Поліграфічна промисловість, газети, журнали — давно в наших руках. Найважливіше те, що ми сповна оволоділи публікацією всіх шкільних

навчальних матеріалів. За допомогою цих важелів можемо формувати не тільки суспільну думку, а й повністю світогляд сучасної людини. Люди — це просто тупі свині, які тільки хрюкають, коли ми співаємо їм свою пісню, не вслухаючись, правда це чи брехня».

На запитання, чи відчують євреї загрозу з боку «мовчазної більшості», Розенталь тільки розсміявся над припущенням кореспондента, і сказав: «В суспільстві нема такого поняття, як «мовчазна більшість», тому що ми контролюємо взагалі все, що до людей приходить. Єдине, що є, — це тупа більшість, яка і залишиться тупою, поки наша розважальна індустрія продовжує бути їхнім «опіумом для народу». Контролюючи розважальну індустрію, ми ставимо свої завдання, а ті, хто слухає нас, — наші раби. Коли бачимо, що їхнє життя стало нестерпним, ми натискаємо клапан безпеки і зменшуємо тиск, надаючи їм трохи масових розваг. Телебачення і кіно виконують найважливішу роль таких клапанів. Усі програми на телебаченні дуже ретельно розроблені, щоб апелювати до чуттєвості, але в жодному разі не стимулювати логічне мислення. Внаслідок цього народ зомбований відповідно до наших цілей, а не згідно з тим, що відбувається насправді. «Більшість» ніколи не мовчазна, тупа — це інша справа. Наше завдання — не говорити правду, але формувати громадську думку. Всі думки та почуття народу — не про майбутнє і процвітання, а про те, як звести кінці з кінцями, і про те, де знайти їжу та прогодувати сім'ю. Ми, євреї, просто мліємо від того факту, що дурні гої ніколи не здатні зрозуміти, що саме ми є капіталістами і паразитами, які споживають левову частку промисловості, в той час, як робітники та підприємці отримують все менше і менше».

— То що, сподобалися тобі вислови цього єврея? — почула за плечима глузливий голос сина.

— Написати можна що завгодно, але висловлювання про «мовчазну більшість» мені сподобалося, — призналась я. — Мабуть, і серед них є тупіші й розумніші, бо не все врахували в Україні. Народ не хоче більше мовчати, тому й вийшов на Майдан.

— Трохи перегнули палицю. Але якусь кістку кинуть йому, щоб жерлися між собою, послаблять поведок — і все піде за їхнім планом, — уголос міркував син.

— Не думаю. Помаранчева революція вже багатьох навчила, що на півдорозі зупинятися не можна. Привели до влади Ющенко і надіялися, що він за всіх усе зробить.

— Ющенко — один із них. Вам треба такого сильного Президента, як наш, і тоді знову процвітатимемо разом, — переконував Денис.

— Люби свого і не паплюж нашого. Не треба про колишнього згадувати погано. Згідна, що він виявився слабким, щоб змінити систему, яка складалася роками. Ми, вчорашні раби, які 300 років ходили в російському ярмі, лише тепер усвідомили, що за правління Віктора Ющенко ми почувалися вільними. В Україні народжувалися демократія, свобода слова. На жаль, суспільство ще не готове було до різких перемін і свободу переплутало із всездозволеністю. В можновладців виник страх за своє майбутнє, і вони почали нав'язувати народові думку, що їм потрібна «сильна рука», яка б приборкала особливо галасливих. Російська пропаганда дуже добре постаралася переконати мешканців сходу України, які проголосували за двічі чи тричі судимого «зека».

— Вони вважали його своїм у «дошку», і байдуже, що весь світ потішався з їхнього вибору, — не приховував зневаги Денис. — Нема у вас кандидатури на сильного проукраїнського Президента, і не з'явиться, бо Росія не допустить цього. Ваш Янукович — маріонетка в руках Путіна, і Росія робитиме все, щоб він залишився при владі.

— А я переконана, що народ наступного року його переобере.

— Знов обиратимете Ющенко? Не сміши, він уже як політик зійшов з арени. Слабакам у політиці не місце.

— Якби не те отруєння, що забрало в нього багато сил, то міг би зробити більше. Ми тепер згадуємо Ющенко лише тоді, коли порівнюємо з чинним Президентом. Це наш учорашній біль і смуток, але радше — вчорашнє свято волі й демократії, свято відсутності страху в наших душах. І в цьому можеш переконатися, споглядаючи масові протести. Люди перестали боятись і це великий прогрес у суспільстві, — виправдовувала я колишнього Президента, бо за нього голосувала і була дуже розчарована, коли він не виправдав надій патріотів України.

— Одна людина не спроможна переломити хід історії. Петрові І довелось не одному бояринові збрити бороду, щоб хоч трохи навчити

європейської культури. Свідомість людей не скоро змінюється, а оскільки вік короткий, то за життя можна й не побачити особливих перемін. Ми з росіянами одна нація і маємо йти в одній упряжці, бо світ поважає тільки сильних. А Україна в усьому залежна від Росії, тому вам без нас не вижити, — впевнено доводив Денис.

— Навіть Леонід Кучма зрозумів і написав, що Україна — не Росія. Я бачу різницю в ментальності навіть з нашими російськими родичами, і то значну. За часів Радянського Союзу викачали з України весь газ до Європи, а тепер душите нас цінами на нього. Колись голодом морили, а тепер економічно давите, щоб голову не піднімали, — гнівалась я.

У ці дні в країні відбувалися жалобні молебні на пам'ять про жертви Голодомору 1932–1933 років. Це экс-президент Ющенко підняв обговорення згаданого питання на державний рівень. Почали оприлюднювати архівні документи, які не встигли знищити комуністи, і закликали країни світу визнати, що Голодомор 1932–1933 років був геноцидом проти українського народу. Як я не намагалася переконати своїх дітей, що голодомор спровокований цілеспрямовано на українців, досі не вірять, що влада могла на таке зважитись. А за нинішнього достатку харчів виглядає диким, що люди поїдали листя, вискубували траву, а деякі очманілі від горя матері вбивали своїх дітей. Колишній Президент, як і моє покоління родом з центральних областей, до смерті не забуде розповіді вцілілих від масового вбивства голодом родичів. Та варто було взяти до рук булаву новому Президентові, як комуністи об'явили, що ніякого голодомору не було, і він підтримав їх. Кошунство вищої проби!

— Ти прочитала, що думає містер Розенталь про геноцид єврейського народу? — поцікавився Денис.

— Прочитала. Він дивується, звідки взялася цифра шість мільйонів, коли в Німеччині проживало лише 250 тисяч євреїв, і більша частина з них емігрувала ще до початку Другої світової війни. Виходить, що євреї цю цифру придумали і змогли переконати світ, що вони — найбільші жертви Гітлера. «Ну і що? Це все військові штучки, до того ж усі знають, що Гітлер ненавидів євреїв. Я думаю, що хтось десь перебрехав цифру. Однак багато євреїв загинуло у війну. Як я вже сказав, євреї — це найрозумніші люди на землі. Я думаю, хтось з них

придумав цю цифру, а потім вона зросла ще більше. Ми контролюємо інформацію, і це нам дає все. Якщо не ми, то ви розпустите свою брехню», — говорив Розенталь. І ця цифра взята за чотири роки війни. А 10–12 мільйонів жертв Голодомору в Україні за рік — не геноцид?!

— Я тобі лише показав, як перекривлюють інформацію і на чию користь.

Невдячна річ робити прогнози

Вранці 30 листопада ми дізналися, що вночі українська влада силами кримського, луганського та донецького «Беркута» влаштувала розгін Євромайдану. Внаслідок протистояння було травмовано десятки людей. Влада надіялася, що натовп розбіжиться і не наважиться виходити на Майдан, як було вже не раз. Та цього разу вже вдень народу зібралося більше, ніж увечері, й деякі сміливці закликали киян мобілізуватись і вийти на протест 1 грудня — в річницю Референдуму 1991 року про суверенітет. За різними оцінками, на мітинг вийшло від 500 тисяч до 1 мільйона протестувальників. Цього ж дня організовані з волі влади групи провокаторів чисельністю до 500 осіб імітували штурм Адміністрації Президента. Провокатори спілкувалися між собою російською мовою, з відчутно вираженим московським акцентом та вигукували «кричалки», які не поширені в Україні, а звучать у середовищі російських «ультрас». На Михайлівській площі, майдані Незалежності та перед різними державними установами почалися масові виступи, які не припинялися ні вдень ні вночі. Опозиційні партії висунули законопроект про висловлення недовіри уряду Миколи Азарова, але при голосуванні він не набрав відповідної кількості голосів. Таким чином рішення про відставку не підтримали у Верховній Раді, і це підштовхнуло провладну партію ще більше тиснути на мітингувальників, надсилаючи з донецького регіону «тітушок» для провокацій. За кілька днів протесту було заарештовано дев'ятох хлопців і засуджено на 60 діб за підозрою в організації масових заворушень у Києві. На кілька днів про уряд забули, бо почали носити до Генпрокуратури петиції про звільнення заарештованих активістів. Обстановка серед мітингувальників загострювалася. 8 грудня 2013 року в Києві відбулося перше Народне Віче, в якому взяли участь, за різними оцінками, понад мільйон осіб. Вікторіві Януковичу мітингувальники висунули ультиматум і пригрозили походом на резиденцію «Межигір'я», де він відсиджувався. Того ж дня члени партії «Свобода» знесли пам'ятник

Леніну в Києві. В урядовому кварталі міста мітингувальники почали зводити барикади. Події на Майдані змінювалися, ніби у велетенському калейдоскопі. Мільйони людей спостерігали за безчинствами та непоступливістю влади і накопичували в душах ненависть до правлячого режиму.

— Ще трохи — і Майдан розстріляють, — зробив висновок Денис, спостерігаючи за тим, що показували в новинах. — Хіба ж голими руками можна озброєне військо перемогти? Для такого у влади є спеціально навчені бійці. Безумці ваші майданівці!

— Помаранчева революція обійшлася без жодного пострілу і ця, дай Бог, минеться мирно... Чула, що для обговорення критичної ситуації прибули спеціальний представник ЄС та помічник Держсекретаря США. Віктор Янукович заявив, що «влада діятиме тільки в рамках закону і ніколи не вживатиме сили проти мирних зібрань», — поділилась я інформацією з іншого каналу.

— Американці тут як тут, мов стерв'ятники на падло! — блискавично відреагував син. — І ти стверджуєш, що вони до цих подій жодного стосунку не мають?

— Хіба можна купити мільйон людей?

— Навіщо всіх? Досить гарно заплатити заколотникам і провокаторам, а далі, як мовиться, справа техніки. Українці завжди були продажними і переходили на бік того, хто більше платив, — підливав жовчі в розмову син.

— Продажні люди всюди були, є і будуть, але їх небагато.

— Їдуть зі Сходу вагонами, колонами автобусів за 200 чи 400 гривень, і ти вважаєш, що це мало?! Це такі нащадки козаків! Недарма їх Катерина II знищувала, — злився Денис, пригадуючи сторінки зі шкільної історії.

— Навіщо козаків ображаєш? Це — наша національна гордість, і ми пишаємось їхньою звитягою, — заперечила я, теж буряковіючи зі злості.

— Я щось прибрехав? Смикалися між царем, королем і ханом, заробляючи гроші, на кому тільки можна було. А тепер, бач, нащадкам закортіло самостійною державою стати! Ви — лише споконвічна окраїна російської імперії, та й назви такої — «Україна» — раніше не було.

— Ми обоє погано знаємо історію України. Але тепер ми самостійні вже 23 роки, тільки Росії це не подобається. Самі розвалили Союз, а згодом побачили, що нічого не варті без тих республік, яких оббирали, мов липку, й кортить назад повернути. Даремно! Ми вже там були, а двічі у річці в одну воду вступити не можна! — не приховувала я обурення.

— Та куди ви подінетесь і хто вас питати буде?! Україна — як повія: думає, кому дорожче продатися. Ще тільки під неграми не була! — боляче дошкулив син і побачив, як змінилося моє обличчя.

Якби була трохи сильнішою, то заліпила б долонею в обличчя, хоча й за його дитинства дуже рідко чинила так. Відчувала прискорене биття серця і непомірно високий тиск. Ще кілька таких синових «одкровенень» — і мене можуть винести з хати вперед ногами. Ніколи не думала, що мій син, рідний син, кров од крові — не патріот України. Трохи оговтавшись, відповіла, але кидати образу на образу — це значить спровокувати в хаті сварку, в якій не буде переможців. Син знав, що за словом до кишені я ніколи не лізла, тому, мабуть, вишукував у пам'яті ще якісь аргументи на своє виправдання.

— Коли твоя відпустка закінчується? — запитала я зовсім не те, чого він очікував.

— Проганяєш мене? — здивувався й посміхнувся.

— Ні. Але протягом оцих кількох днів попрошу не будити в мені дух Тараса Бульби, — попросила я, давши зрозуміти, що подібних розмов у своїй хаті не потерплю.

— Ти що, «майданута»?! Через політику сина з хати проганяєш? Не був п'ять років і ще десять не приїду! — скипів Денис.

— Якщо мої діти так мені допикатимуть, то стільки точно не проживу.

Мені образливо було почути і слово «майданута», розуміючи, що син не наваживсь обізвати російським матом, хоча мав на увазі саме його. Придумав чи почув модне словечко, що стосувалося багатьох людей, які підтримували Майдан. До цієї розмови в мене ще була надія, що дитина хоч і мешкає в іншій країні, та корінням з'єднана з Україною. Насправді Денисові тут усе було чужим, і останні події його дратували. Мені також не подобається, що порушили спокій, але молоді хочуть жити краще, і старше покоління має підтримати їхні прагнення.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ